יטונענט יטגיי ייטן, ד) [תוספת' פ"טן, **ד**) ע"ו י) [מוספת פ ט], ט עד יא. [מוספתא שבת פ"ח], ו) לקמן עו:, ו) [גירסת ת) [לעיל טו: לקמן פד:], ט) כתובות לו:, י) [דה״א משום קלון האשה יתחייב הקטן דומיא דבהמה הנרבעת עיין קהובית עיין מוספות קדושין יט. ד"ה איש כ"כ מוס" בערכין ג. ד"ה למעוטי קטן וכה"ג לקמן נד. ובסמג ל"מ קג כתב פרט לקטן פחות מבן ט" שהובעלת לו פטורה שלפטור הקטן אינו לריך שהרי אינו בן עונשים אבל אם הוא בן תשע שנים שנינו בפרק יוצא דופן מה. בן ט' שנים ויום אחד הבא על אחת מכל העריות כולן מומתין על ידו והוא פטור עכ"ל], כ) קדושין יט., (ל) [לקמן פד: פט.],

מ) נואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמוחו

לא תחללו ולא תמומו (במדבר יח) כך פיי הסמג

ל"ת קג ובערוך ערך רשם כתב בזה"ל מה מיתה האמורה בידי שמים אין בה

רושם פי׳ שהרי כשמת אדם

מלם בגופו ואין בו חבלה עכ"ל], () בס"א: גוי,

לגוים, ס) [ועי' תוספות סוטה כו: ד"ה יצא כותי],

ע) ווע"ע היטב תוספות

קדושין כא: ד"ה אשתו.

גליון הש"ם

נמרא איש פרם לקמן. עי' פסחים דף לא ע"ב תוס׳ ד״ה איש קדושין דף ע ע״א תוס׳ ד״ה למעוטי. ע ע״א תוס׳ ד״ה למעוטי. ערכין דף ג ע"ל תו' ד"ה למעוטי:

לעזי רש"י קטרי"ל [הטירי"ל]. עורף.

מוסף רש"י ולא מדרכי האמורי. אינה מדרכי האמורי לחוש א.). ואתה תבער. נמר עריפה כתיב (כתובות לז:). מיתה יפה. נסייף ומלד

הסימנים שימות מהר (שם).

רבינו חננאל (המשך) בבת כהן שזינתה והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה כר. אמרו לו קטן היה ואין ראיה לקטן. אמר להן מעשה אחר ראיתי כענין הזה ואני גדול א״ל כענין הזה ואני גדול א״ל אותו ב״ד שדנו כך לא היה בקי רב יוסף אמר ב״ד של צדוקים היה דלא גמירי ג״ש: מצות הנהרגין מתיזין את ראשו בסייף כדרך שהמלכות עושה כו'. ולא חיישינן משום דכתיב ובחקותיהם י לא תלכו מאחרי שמצאנו את יושבי העיר ההיא לפי חרב. דאי לא תימא הכי הא דתניא שורפין על המלכים ולא . מדרכי האמורי והכתיב כיון דאשכחנן דכתיב קרא אבותיך וגו׳ לאו מינייהו קא גמרינן הכא נמי כיון . יכתיב סייף בתורה לאו

למה סלמיד וכו'. משום דאיירי בעדת קרח נקט לה שהיו תלמידי חכמים כדכתיב (במדבר טו) נשיאי עדה קריאי מועד אנשי שם ועל שם שפיתם אותו רשע כשנהנו מממונו הקלו בעיניו להשיאם ולהחזיק ידו במחלוקת ולמרוד בהקב״ה: במחלה. בעודו מתנהג בכבודו שחין

אין בה רושם. אין בה חבורה וסימן: מדקחמר רחמנה בת כהן. שזינתה בדרב מתנה. ואף רבי אלעזר ב״ר לדוק נמי חזר בו: בזכון שיש בהן יש שופם. המ"ל כדדרשינן נפרק הנחנקין (לקמן דף פו.) מלמד שהמקום גורם: רבי יהודה אומר ניוול הוא זה. לא קרי ליה ניוול אלא משום דכתיב ובחקותיהם לא תלכו

כדמוכח בגמרה: אלא ביון דבתיב שריפה. תימה דמשמע הכא דאע"ג דחוקה היא כיון דכתיב באורייתא שרי ובפ"ק דמסכת ע"ו (דף יא. ושס) פריך ושריפה חוקה היא והכתיב ובחקותיהם לא תלכו ומסיק לאו חוקה היא וי"ל דהתם קאמר לאו חוקה היא לשם עבודת כוכבים דחי הוי חוקה לעבודת כוכבים אפילו הוה כתוב באוריי׳ לא הוה מהני אבל הכא איירי בחוק העובדי כוכבים שלא לשם עבודת כוכבים דומיא דסייף דכיון דכתיב באורייתא לא מינייהו גמרינן ושרי: איש פרם לקמן. אנל האשה מיחייבא בביאת בן ט' שנים ויום אחד כדתנן בפרק יולא דופן (נדה דף מה.) ומייתי לה לקמן: פרם לאשת קמן. הא דאינטריך קרא היינו במייעד לבנו קטן או בו ט' שבא על יבמתו וס"ד כיון דמדאורייתא רמיא קמיה ליחייב עלה משום א"א קמ"ל והכי מוקמינן לה

נפ"ק דקדושין (דף יט. ושס): פרט לאשת אחרים. והיינו כותיי וקמ"ל דאין אישות לכותים י ש אע"ג דאין מיתה ואזהרה איסורא (ס מיהא איכא מדאינטריך למישרי יפת מואר דדרשינן בפ"ק דקידושין (דף כא: ושם) אשת אפילו אשת איששי:

הנהרגין היו מתיזין את ראשו בסייף כדרך שהמלכות עושה רבי יהודה אומר ניוול הוא ילו אלא מניחין את ראשו עָל הסדן וקוצץ בקופיץ אמרו לו אין מיתה מנוולת מזו: גבו' תניא יאמר להן רבי יהודה לחכמים אף אני יודע שמיתה מנוולת היא אבל מה אעשה שהרי אמרה תורה בובחקותיהם לא תלכו ורבגן כיון דכתיב סייף באורייתא לא מינייהו קא גמרינן דאי לא תימא הכי הא דתניא ישורפין על המלכים ולא מדרכי האמורי היכי שרפינן והכתיב ובחקותיהם לא תלכו אלא כיון דכתיב שריפה באורייתא דכתיב ובמשרפות אבותיך וגו' לאו מינייהו קא גמרינן והכא נמי כיון דכתיב סייף באורייתא לאו מינייהו קא גמרינן והא דתנן באידך פירקין יאלו הן הנהרגין הרוצח מינייהו קא גמרינן והא דתנן באידר הנדחת כתיב בהו ילפי חרב אלא רוצח מגלן דתניא זנקם ינקם נקימה זו איני יודע מה הוא כשהוא אומר •והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית הוי אומר נקימה זו ייםייף ואימא דבריז ליה מיברז לפי חרב כתיב ואימא דעביד ליה גיסטרא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר קרא יואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה אשכחן דקטל עבדא בר חורין מנא לן ולאו קל וחומר הוא קטל עבדא בסייף בר חורין בְחנק ייהניחא למאן דאמר חנק קל אלא למ"ר חנק חמור מאי איכא למימר נפקא ליה יימדתניא יואתה תבער הדם הנקי מקרבך הוקשו כל שופכי דמים לעגלה ערופה מה להלן בסייף ומן הצואר אף כאן בסייף ומן הצואר אי מה להלן יבקופיץ וממול עורף אף כאן בקופיץ וממול עורף אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר קרא ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה: מרני "מצות הנחנקין היו משָקעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותן מודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שנפשו יוצאת: גמ' תנו רבנן י יאיש יפרט ילקטן יאשר ינאף את אשת איש יפרט לאשת קטן יאשת רעהו הפרט לאשת אחרים ימות יומת בחנק האתה אומר בחנקי או אינו אלא באחת מכל מיתות האמורות בתורה אמרת כל מקום שנאמר מיתה בתורה סתם אין אתה רשאי למושכה להחמיר עליה אלא להקל עליה דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר לא מפני שהיא קלה אלא יכל מיתה האמורה בתורה סתם אינה אלא חנק רבי אומר נאמר ∞מיתה בידי שמים ונאמר מיתה בידי אדם מה מיתה האמורה בידי שמים מיתה שאין בה רושם אף מיתה האמורה בידי אדם מיתה שאין בה רושם ואימא שריפה מדאמר רחמנא בת כהן בשריפה מכלל דהא לאו בת שריפה היא בשלמא

בד א מיי' פי"ד מהל' סנהדרין הלכה יא סמג :עשין קב

בה ב מיי שם פט"ו הלכה ד סמג שם: ד סמג שם: בו ג מיי פי"ד מהלי אבל

הלכה כו ופ"ב מהלכות מלכים הלכה א טוש"ע י"ד סימן שמח סעיף א: ד [מיי פ"ט מהל' רולח

ו נמיי פע מאל חומו הלכה גן: בז ה מייי פע"ו מהלי סנהדרין הלכה ה סמג

עשין קנ: בח ו מיי׳ פ״א מהלי איסורי ביאה הלכה

יג סמג לאוין לד [טור אה"ע סי" כ]: במ ז מיי שם פ"ג הלי א

סמג שם: ל ח מיי׳ שם פי״ב הלכה ל ממג שם: לן קווג שט. לא ט מיי׳ שם פ״א הלכה ו ופט״ו מהלי סנהדרין הלכה יג סמג לאוין קג: לאוין קג: לב י מיי׳ פ״א מהלכות

איסורי ביאה הלכה ו הלכה א סמג שם:

תורה אור השלם וּבָאתָ אֶל הַכּּהְנִים הַלְוִיִּם וְאֶל הַשֹּפֵּט אֲשֶׁר יִּקְיֶה בַּיְּמִים הָבֵם וְדְרַשְׁתְּ יִקְיֶה בַּיְּמִים הָבֵם וְדְרַשְׁתְ וְהִגִּידוּ לְךָּ אֵת דְּבָר הַמִּשְׁפָּט: דברים יז ט וְהַּשְׁפֶּט. 2. בְּמֵעֲשָׂה אֶרְץ מִצְרִים אָשֶׁר יְשִׁבְּתָּם בָּה לֹא תָעשוּ וּבְמַעֲשַׂה אֶרָץ בְּנֵען אֲשֶׁר אֲנִי מִבִּיא אֶתְכָם שָׁמָה לֹא תִעשוּ ובחקתיהם לא תלכו:

ויקרא יח ג בְּשָׁלוֹם הָמוּת פות אבורייר הַמְלְכִים הָרִאשׁנִים אֲשֶׁר הַיּוּ לְפָנֵיף כֵּן יִשְׂרְפּוּ לְךְּ הָוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ לְךְ כִּי דָבֶר אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאָם יְיָ: ירמיהו לד ה ירמיהו לד ה. הַבָּה תַבֶּה אָת ישְׁבֵי

אֲשֶׁר בָּהּ וְאֶת בְּהֶמְתָהּ לְפִי חַרֵב: דברים יג טז ּלְבָּיּ יְתֶּׁ בּ. ' וֹבוֹיִם יֹגְטוּ 5. וְבִי יַבֶּה אִישׁ אֶת עַבְּדּוֹ אוֹ אֶת אֲמָתוֹ בַּשַׁבֶּט וֹמֵת תַּדַת יָדוֹ נֶּקְם יַנְּקָם: שמות כא כ שמות כא כ 6. וְהַבֵּאתִי עֲלֵיכֶם

הירב נקֶנֶת נְקָם בְּרִית וְנֶאֱסַפְּתֶּם אֶל עְרֵיכֶם וְשֵׁלְחִתִּי דֶבֶר בְּתוֹרְכֶם ְנְתַּתֶּעם בְּיֵד אוֹיֵב: ויקרא כו כה יקרא כו כה

7. לא תקם ולא תטר אֶת בְּנֵי עַמֶּךְ וְאָהַבְתָּ לְרְעֲךְ בָּמוֹךְ אֲנִי יְיָ: ויקרא יט יח אַ וְאַתָּה תְּבָעֵר .8 הַנְּם הַנְּקִי מִקְרֶבֶּךְ בִּי תִעֲשֶׂה הַיְּשָׁר בְּעֵינֵי יְיָ: דברים כא ט

9. ואיש אשר ינאף את אַשֶּׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אַשֶּׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אַשֶּׁת רַעַהוּ מוֹת יוּמַת :הַנֹאַף וְהַנֹאָפֶת

רבינו חננאל

גמלים קטנים כלומר נשחטו הקטנים ונשארו . אחריהן: א"ר אלעזר למה בתחלה דומה לקיתון של לקיתון של כסף נהנה ממנו דומה לקיתון של חרש כיון שנשבר אין לו תקנה: אימרתא בת טלי בת כהן שזינתה הואי

יוסף טעה בתרי טעה בדרב מתנה דאמר פתילה של אבר וטעה בהא דתניא ובאת אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם בזמן שיש כהן משרת לפני ה' יש משפט ובזמן שאין כהן אין משפט והאידנא כיון דליכא כהן דליכא בית אף אין בזה"ז משפט מות. א"ר אלעזר ב"ר צדוק מעשה

לריך לו הוא יקר בעיניו: רב חמא למה תלמיד חכם דומה לפני עם הארץ בתחלה דומה לקיתון של זהב סיפר הימנו דומה לקיתון של כסף נהנה ממנו דומה בדורות האחרונים היה כשאר האמוראים: טעה בדרב מסנה. דאמר לעיל [ע"ח] שריפת ב"ד פתילה של אבר היא: וטעה בדתנית. שאין

ב"ד ממיתין אלא בזמן לשכת הגזית

לקיתון של חרש כיון שנשבר שוב אין לו

תקנה אימרתא בת מלי בת כהן שזינתה

הואי אקפה רב חמא בר מוביה חבילי

זמורות ושרפה אמר רב יוסף מעה בתרתי

מעה בדרב מתנה ומעה בדתניא יובאת

אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהיה

בימים ההם יבומן שיש כהן יש משפט

בזמן שאין כהן אין משפם: אמר רבי אלעזר

ברבי צדוק מעשה בבת כהן שזינתה וכו':

אמר רב יוסף בית דין של צדוקים הוה הכי

אמר להו והכי אהדרו ליה והתניא שאמר

רבי אלעזר ברבי צדוק זכורני כשהייתי תינוק ומורכב על כתיפו של אבא והביאו

בת כהן שזינתה והקיפוה חבילי זמורות

ושרפוה אמרו לו קטו היית יואיו מביאיו

ראיה מן הקמן שני מעשים הוו הי אמר להו

ברישא אילימא הא קמייתא אמר להו ברישא

א"ל כשהוא גדול ולא אשגחו ביה אמר להו

כשהוא קמן ואשגחו ביה אלא הא אמר

להו ברישא ואמרו ליה קמן היית ואמר

להו כשהוא גדול ואמרו ליה מפני שלא היה

בית דין של אותה שעה בקי: בותני' ימצות

בעוד סנהדרין נוהגת בלשכת הגזית נוהגת אף בחו"ל כדאמרינן במסכת מכות (דף ז. ע"ש): של לדוקין. שדורשין מקרא ככתבו: ה"ק. רבי לחכמים בתמיה כדחמרינן במתניתין דמשמע שראה מעשה זה משגדל והכי אהדרו ליה לא היה ב"ד בקי: והתניא. דאין מביאין ראיה מן הקטן אהדרו ליה: אמר להו כשהוא גדול. מעשה שראה בגדלו ולא אשגחו ביה דאמרו ליה לא היה ב"ד של אותה וכו' והדר אמר להו מעשה שראה בקטנו: בזתבר' ניוול הוא זה. השתה משמע מפני שהרגו מעומד ונופל: על סדן. עץ עבה תקוע בארץ כמו של נפחים: גבו׳ שורפים על המלכים. שמתו מטתו וכלי תשמישן ואין בהן משום דרכי האמורי: אלא משום דכתיב הך שריפה בדחורייתה. שנחמר בלדקיהו בשלום תמות ובמשרפות אבותיך המלכים הראשונים כן ישרפו לך וגו': נקם ינקס. במכה עבדו כנעני ומת תחת ידו דהוי במיתת ב"ד משום דעבד שייך במלות שהאשה נוהגת בהן: דבריו ליה מיבריו. תוקעה בבטנו או בגרונו כמו ברזא דחביתא: לפי חרב כחיב. פיפיות של חרב שני לדדין מכאן ומכאן דכתיב (תהלים המט) חרב פיפיות אלמא תרי נינהו: גיסטרא. חולקו לאורכו לשנים: קטל בר חורין. דלה כתיב ביה אלה מיתה סתם וכל מיתה סתם חנק הוא: מנלן. בסייף: מן הלואר. גרון: ממול עורף. מאחרי הפנים דכתיב (דברים כא) וערפו לשון עורף מול הרואה את העורף דהיינו אחורי נואר שרואין את העורף ועורף הוא קטרי"ל שכנגד הפנים דכתיב (ירמיה לב) ויפנו אלי עורף ולא פנים אלמא עורף להדי פנים: פרט לאשת קטן. אשמועינן דקטן אין לו קדושין: לאשת אחרים. גוי. אשמועינן שאין קידושין לגוי ומהכא תיפוק שאין קידושין לן בכל דוכתה: אלא להקל עליה. ולקמן [נג.] מפרש דארבע מיתות כסידרן גמרא גמיר להו ר' יאשיה מסיני וכיון דחנק קלה מכולם על כרחיך נתנה לחייבי מיתות הסתומין שהרי אין לך כח להחמיר עליהם שמנין לך לדונם בחמורה שמא לא נתחייב בה: לא מפני שהיא קלה. דסבירא ליה כר"ש דאמר (לעיל דף מט:) חנק והרג: אינה אלא חנק. ור׳ מפרש לה לדרבי יונתן: נאמר מיתה בידי שמים. וימת גם חותו (ברחשית לח) ונאמרה מיתה סתם בידי אדם:

דבריז איבריז פי׳ לידקריה דקירה. לפי חרב כתיב ואימא דעביד ליה גסטרא פי׳ חזלקו לשנים. אמר רב נחמן ואיברי ליה גסטרא פי׳ חזלקו לשנים. אמר רב נחמן ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה ואסיקנא ואתה תבער הדם הנקי הוקשו שופכי דמים לעגלה ערופה כו׳ שנאמר ובערת הרע מקרבך גמר הבערה הבערה מעגלה ערופה: מצות הנחנקין משקעין אותו בזבל עד

בשריפה מכלל דבת ישראל לאו בשריפה

הלכך מות יומת הנואף ע"כ חנק הוא: